

Federatie voor Begrafenisinstellingen zonder winstoogmerk

Nieuwsbrief FKB

COLOFON

Deze Nieuwsbrief is het digitale informatieblad van de FKB. De FKB wil de belangen behartigen van uitvaartverenigingen.

Info: <http://www.f-k-b.nl>

Wilt u de Nieuwsbrief ontvangen?

Aanmelden via www.f-k-b.nl

Secretariaat van de FKB
mw. G.W. Nijland-Wevers
Telefoon: 0546-577981
E-mail: secretaris@f-k-b.nl

Heeft u informatie die geschikt is voor deze Nieuwsbrief?

Mail die dan naar:
secretaris@f-k-b.nl

FKB

een levende vereniging
rondom de dood

Rust in beweging

Sinds twee weken ben ik met pensioen. En dat is wennen. Ik zit nog in de modus van 'ik moet nog van alles'. En ja, ik moet inderdaad van alles. Ik moest – van mezelf - naar een stilte retraite, naar een studiedag, ik moet het huis opruimen, ik moet, ik moet, ik moet...

Gisteren ben ik zomaar, midden op de dag naar een bakkerswinkeltje gegaan. Spullen kopen voor een paastaart. En ik vond dat ik dat goed deed. Zomaar op een dinsdagmiddag. Maar na dat winkeltje weer snel naar huis. Terwijl het mooi weer was en ik best een rondje had kunnen gaan wandelen. Gelukkig 'moet' ik vandaag weer voor een lezing over eenzaamheid en armoede naar Bovenkarspel.

En toch... ervaar ik minder druk dan voorheen. Er is rust in beweging. Ik dacht: ik kan langzamer leven, meer breeduit leven. Dat was wel inzicht. En het komt de kwaliteit ten goede. De kwaliteit van de (werk)taken die ik nog moet doen, maar vooral de kwaliteit van leven.

Maar we weten het allemaal, die rust is er niet altijd. Zeker niet in de uitvaartbranche. Overlijdens komen meestal onverwachts en dan moet je handelen. En je kunt niet zeggen: nu even wat langzamer.

Het wordt een probleem als er helemaal geen rust meer in de beweging is. Als de werkdruk, of de verantwoordelijkheidsdruk zo groot wordt dat je er nooit vrij van bent.

Daarom: neem een kop koffie of thee, zoek een rustig plekje en lees deze nieuwsbrief. Ontspanning en werk tegelijkertijd. En dat is rust in beweging.

Ik wens u veel leesplezier.

Afke den Hollander

In deze nieuwsbrief o.a.

- * Van feest naar feest....
- * Amsterdammer helpt Amsterdammer.
- * Begraafplaatsen te klein in Súdwest-Fryslân.
- * Stilstand in Cao-Gesprekken Uitvaartsector.
- * Begraven worden op een natuurbegraafplaats?
- * Bomen met een beuk.
- * Het vierde gesticht: het kerkhof.

Van feest naar feest....

Vorige maand natuurlijk de Carnaval. En dan ben je een paar weken later aan het fietsen en stuit je op 4,5 km van ons huis, maar in België, op afzettingen en mag je alleen door als je entree betaalt. Waarvoor? Voor de stoet. Welke stoet. De carnavalsstoet. Carnaval, dat is toch al 3 weken geleden! En ja, ik had er natuurlijk even niet aan gedacht en wist op het moment dat ik al die auto's geparkeerd zag staan wel weer dat die Halfvastenstoet zou langs trekken hier. Maar goed, met wat babbelen lukt het toch om binnen te mogen en zo pik ik een graantje mee. Veel kabaal vanaf diverse met jongeren beladen wagens! Maar ook een heel fijne fanfare die mooie muziek maakt en al marcherend langs komt. Nog geen half uur later ben ik aan de andere kant van het dorp en ga nu in alle rust verder pedaleren een stuk door de Belgische Kempen. En natuurlijk nu in de Stille Week toelevens naar Pasen. Vanavond in de muziekrepetitie de laatste puntjes op de i voor het spelen van "Jesus Christ Superstar" in de dienst op Goede Vrijdag. En zondagochtend eerst musiceren, en zingen, op straat en dan de Paasdienst met daarin ook een Paasontbijt.

En tussen al die feesten door natuurlijk het gewone leven. Toch weer redelijk wat "verplichtingen". Maar dat vind ik ook gewoon leuk en fijn. Zoals het bijwonen van de Ledenvergadering van de Drentse Bond en het bijpraten daar met deze en gene.

Vanochtend een DB-vergadering van de Stichting Wensauto's waarbij de nieuwe penningmeester ook aanwezig was. Fijn dat we die, na de trieste berichten van de oude penningmeester, zo snel bereid vonden om het over te nemen. De oude penningmeester gaat nu snel achteruit, zo merken we aan veel dingen, maar kan wel nog de nieuwe penningmeester wat inwerken. Triest, maar ook fijn dat er goede opvolging is.

Ter ontspanning m'n dagelijkse ommetje en natuurlijk nu ook in regelmaat ervoor zorgen dat de twee beverdammen open blijven en het water door kan blijven stromen. De toevoer van het beekje is gering maar meter voor meter komt het verder. Engewoon heel ontspannend om ook hier tussen de bomen rondom het beekje rond te struinen.

En zo kan ik wederom nog uren blijven doorgaan....

Mijn gedachtekronkel?

Gedachten gaan uit naar bestuurders van de verenigingen. Nu vaak bezig met het afgelopen jaar. Jaarrapportage en het verantwoorden daarvan, maar ook planning en visie toekomstgericht. Fijn dat er nog altijd zoveel mensen zijn die zich geheel vrijwillig willen inzetten voor hun leden, en medemens.

Meer samen, samen meer!

(J.J. den Hollander – Voorzitter FKB – Illikhoven, 27 maart 2024).

Amsterdammer helpt Amsterdammer

Op begraafplaats Sint Barbara is er ruimte voor mensen zonder netwerk, maar de braakliggende graven liggen er weinig florissant bij

Richard Balms goede vriendin Ingrid ligt begraven op Sint Barbara, in een speciaal graf van het Drugspastoraat: 'Fijn dat er iets is waar ik tegenaan kan lullen, maar het kan wel wat geordender.' Beeld Eva Plevier

Op veel plekken in Amsterdam wonen mensen in armoede. Met hulp van Paroollezers laat de stichting Amsterdammer helpt Amsterdammer wekelijks een wens in vervulling gaan. Vandaag: op begraafplaats Sint Barbara is er ruimte voor mensen zonder netwerk, maar de braakliggende graven liggen er weinig florissant bij. Een plan voor passende beplanting ligt klaar, maar het geld ontbreekt.

Bien Borren

“Deze plek is belangrijk voor me vanwege haar, vanwege Ingrid.” Richard Balm (58) knikt naar de ingelijste foto van een vrouw met een rode muts, die tegen het grafmonument staat geleund. “Een bijzonder mens is dat geweest.” In de zoveel tijd maakt Balm de fietstocht naar Sint Barbara, de begraafplaats aan de Spaarndammerdijk. De naam van Ingrid Breen en haar geboorte- en sterfdatum staan gegraveerd in de glazen plaat, tussen de namen van andere lieden, vaak dakloos en verslaafd, die stierven zonder nabestaanden die de begrafenis op zich namen. Op de van oudsher katholieke begraafplaats verzorgt het Drugspastoraat, een christelijke stichting die verslaafden een vangnet biedt, op deze plek een waardig afscheid, na een leven dat zich met regelmaat liet kenmerken door tegenslag, verdriet en pijn.

Altijd een beetje verliefd

Ingrid Breen stierf in 2022. Ze leidde een zwervend bestaan, was verslaafd en kreeg keelkanker, maar volgens Balm verloor ze nooit haar waardigheid. Hij leerde haar veertig jaar geleden op straat kennen, ook hij had lang een dakloos bestaan. “Ik was altijd een beetje verliefd op Ingrid, maar kon haar niet krijgen

Zij hield de boot af, maar in ruil kreeg ik een hele mooie vriendschap. Ik stond altijd voor haar klaar en zij voor mij.” Ze hielden elkaar op de been en keken naar elkaar om als het leven hen de zoveelste dreun had verkocht. “Zij zwierf op straat, ik zwierf op straat, dat is een harde tijd. Je hebt elkaar nodig hè, het is een heel bewogen leven in het daklozencircuit, daar heb je geen rust. Wat dat betreft ben ik wel blij voor d’r. Hier heeft ze eindelijk d’r rust gevonden.”

Herbergaven

Sinds 2003 is het grafmonument in gebruik, vertelt Jacqueline Degenkamp. Ze is de derde generatie Degenkamp die zich ontfermt over de laatste rustplaats van velen. “Voorheen lagen deze mensen verspreid begraven in algemene graven. Na tien jaar stonden die op de lijst om geruimd te worden. Mijn vader is toen in gesprek gegaan met het Drugspastoraat. Het ging hem aan het hart dat deze mensen geen eigen plek hadden, in een graf lagen zonder naam. Hij wilde iets voor hen bedenken.” Zo gezegd, zo gedaan: het Drugspastoraat huurde een stukje grond, de mensen werden herbegraven en er kwam een glazen gedenkplaat met de namen en jaartallen. Degenkamp: “Mijn vader heeft daar over nagedacht: die glasplaten kan je eraf halen en dan kan je er een nieuwe naam bijzetten.”

Troosteloos gezicht

Het eerste rijtje graven – Degenkamp: ‘Je moet het zien als een familiegraf’ – lag binnen de kortste keren vol, en dus zag het Drugspastoraat zich zo’n tien jaar geleden genoodzaakt een tweede laantje te huren. Ook daar staan al een hoop namen genoteerd, maar de doffe aarde met hier en daar wat sprietjes, biedt een troosteloos gezicht. Of, zoals Balm zegt: “Het is een woestijntje.” De graven – in totaal een kleine 15 meter lang en 5 meter breed – liggen al tien jaar braak. Speciale planten en grassen, geselecteerd door een tuinarchitect, moeten daar verandering in brengen. Ze doen het goed in het zand, maar laten zich óók makkelijk verplaatsen. Handig, want soms moet een graf open, en dan gaan de planten niet verloren, maar schuiven ze een stukje door. Er komen ook plateautjes op poten van cortenstaal, waarop men iets ter nagedachtenis kan achterlaten. Het plan is om het onderhoud door mensen uit de gemeenschap te laten doen; schoffelen als dagbesteding. Maar fikse kosten staan de uitvoering in de weg: het Drugspastoraat heeft niet de middelen om het plan te verwezenlijken en hoopt daarom op donaties.

‘Nooit uitgerouwd’

“Het kan wel wat geordender, ja,” zegt Balm. Hij pakt de foto van Ingrid. “Ik vind het fijn om nog effe te praten met haar, in mijn hoofd. Het is wel bijzonder dat ze begraven is, niet gecremeerd. Bij een crematie stoppen ze het in een oven en je ziet het niet meer terug. Nu heb ik nog wat om tegen aan te lullen.” De graven van het Drugspastoraat kende Balm hiervoor niet, maar dat er een plekje is voor mensen voor wie een graf met een naam niet vanzelfsprekend is, vindt hij heel waardevol. “Ja, ik vind dat bijzonder. Het zijn ook mensen.”

Het verlies van Ingrid heeft hem flink geraakt, zegt Balm terwijl hij een slok neemt van zijn halve liter. “Je raakt nooit uitgerouwd, maar ze zit in mijn hart. Zo heb ik haar altijd bij me, en als ik dat wil kan ik haar ook opzoeken. Dan ouwehoeren we een beetje en drinken we een biertje.”

O.v.v. ‘Graven Drugspastoraat’ kan geld worden overgemaakt op NL30 RABO 0125 9437 33 t.n.v. Stichting Amsterdammer helpt Amsterdammer. Van het ingezamelde bedrag wordt het grafmonument op Sint Barbara opgeknapt.

Gemeentelijke uitvaart

Als een overledene geen nabestaanden heeft of de nabestaanden geen geld hebben, dan betaalt de gemeente voor de uitvaart. Zo’n gemeentelijke uitvaart wordt vaak eenvoudig gehouden en bevat de basisdiensten, zoals het vervoer van de overledene, de begraafplaats of het crematorium, en een eenvoudige kist of urn. Het Drugspastoraat werkt met de gemeente samen om een waardige uitvaart te regelen voor overleden verslaafden. Zo tekent de stichting Walk of life, opgezet door geestelijk verzorger Zwanine Siedenburg, de levensverhalen van verslaafden op, zodat die na hun dood blijven bestaan, en waaruit geput kan worden voor een in memoriam. “Het zijn vaak heel treurige, maar ook heel bijzondere verhalen,” zei ze eerder in Het Parool. “Ieder mens doet ertoe.”

Bron: Parool, 23-03-2024, Sjaak.

Begraafplaatsen te klein in Súdwest-Fryslân: met de voeten in het graf van een ander

19 maart, 23:05 • 3 minuten leestijd

Molkwerum is een van de plaatsen waar niet genoeg plek is op het kerkhof

© Omrop Fryslân, Jitze de Vries

Graven op het oude kerkhof van Stavoren © Omrop Fryslân

Op meerdere begraafplaatsen in Súdwest-Fryslân is te weinig ruimte. De gemeente denkt er nu over om graven samen te voegen.

De ruimte tussen de oude graven is te klein voor de kisten van nu, want die zijn groter dan destijds. Soms wordt dat opgelost door een deel van de kist onder het pad te begraven of met het voeteneind in het graf van een ander. “Dit is ethisch niet

verantwoord”, staat in een memo die de gemeente opgesteld heeft in aanloop naar een raadsbijeenkomst over het probleem. Dat speelt in Stavoren, Molkwerum, IJlst, Raerd en Poppenwier. Pieter Deinum werkt op het oude kerkhof in Stavoren. Volgens hem zijn de kisten van nu niet alleen langer

dan die van vroeger, maar ook breder. “Daar lopen we nu tegenaan”, zegt hij.

“We hebben wel meegemaakt dat we de handgrepen van een kist moesten halen om het te laten passen.”

Op het kerkhof in Stavoren liggen veel familiegraven. Rijen verwijderen of graven samenvoegen zou volgens Deinum een oplossing kunnen zijn, maar dat ligt wel erg gevoelig.

“Daar heb je al die families mee te pakken. Die moeten dan of hun graven inleveren, of ze krijgen graven op andere plekken. Dat is niet zomaar klaar”, zegt Deinum.

“Er is nog wel ruimte, maar mensen zijn gehecht aan het eigen familiegraf. Die willen graag in het graf liggen waar hun vader en moeder ook liggen.”

Meer problemen

Er zijn meer problemen met de begraafplaatsen in de gemeente: ze zijn ook te duur.

De gemeenteraad heeft eerder bepaald dat de begraafplaatsen volledig kostendekkend moeten zijn, maar dat blijkt niet realistisch. In de praktijk kunnen de begraafplaatsen zeventig procent van de kosten dekken

Bloemen op een graf in Molkwerum © Omrop Fryslân, Jitze de Vries

Er zijn in totaal meer dan negentig begraafplaatsen in Súdwest-Fryslân, waarvan de gemeente dertien in beheer heeft. Volgens wethouder Henk de Boer is het belangrijk dat er snel nieuw beleid komt, want meerdere begraafplaatsen in de gemeente raken vol.

Begraafplaatsen zijn afhankelijk van ontwikkelingen in de uitvaartsector. Steeds meer mensen kiezen voor een niet-traditionele begraafplaats (zoals een natuurbegraafplaats) of een crematie. Kosten zijn bij die afweging ook van belang.

De gemeente Súdwest-Fryslân verwacht dat het aantal sterfgevallen in de komende jaren sterk zal toenemen: met ongeveer 50 procent in de komende 30 jaar. Dat komt door vergrijzing. Het aantal mensen dat kiest voor een begrafenis zou daarom minimaal gelijk blijven. “Wij moeten nadenken over hoe wij voor onze toekomst die begraafplaatsen interessant kunnen houden, qua herdenking en ceremonie”, zegt De Boer. “En dat er genoeg ruimte is en blijft, zodat wij de oude plekken ook kunnen gebruiken.”

Het kerkhof bij de kerk van Molkwerum © Omrop Fryslân, Jitze de Vries

“Er zit zoveel emotie”

Grote aanpassingen doen aan begraafplaatsen is moeilijk, volgens de wethouder. “Daar liggen mensen waar wij allemaal wat mee hebben. Er zit zoveel emotie bij bestaande begraafplaatsen.”

weer anders is Toch onderschrijft De Boer dat er een mogelijkheid is dat op sommige plaatsen, bijvoorbeeld in Stavoren, graven samengevoegd gaan worden en rijen met graven verdwijnen om meer ruimte te maken. De wethouder wil daar echter nog niet op vooruitlopen en geeft aan dat de situatie voor alle begraafplaatsen weer anders is. Het sluiten van begraafplaatsen is volgens de wethouder absoluut niet aan de orde. “Dat willen we nou juist niet.” Woensdagavond praten raadsleden en andere belanghebbenden in Sneek over de toekomst van gemeentelijke begraafplaatsen. Na de zomer zou er dan duidelijkheid moeten zijn.

Bron: OmropFryslan, 19-03-2024, Sjaak.

Stilstand in Cao-Gesprekken Uitvaartsector

Op de website van vakbond De Unie heeft belangenbehartiger Hans Korver zijn leden geïnformeerd over de voortgang van de cao-onderhandelingen. Eerder was op de site van De Unie nog te lezen dat er nog de nodige stappen te ondernemen waren om tot een bevredigend onderhandelingsresultaat te komen. Op de website van De Unie wordt de stand van zaken als volgt weergegeven: “Tot onze verbijstering heeft de delegatie van de werkgevers besloten de onderhandelings sessie op 13 maart niet door te laten gaan. Dit betekent dat de afstand tussen de verwachtingen niet is gedicht en we konden ook geen voortgang boeken op andere belangrijke cao-punten. Wij, samen met de andere vakbonden, zijn diep teleurgesteld door deze gang van zaken. De werkgevers hebben aangegeven dat zij meer tijd nodig hebben, een uitstel dat wij lastig vinden gezien het belang van duidelijkheid voor onze medewerkers over hun arbeidsvoorwaarden. We zijn vastbesloten om tijdens de volgende onderhandelingsronde op 25 maart tot concrete afspraken te komen die in de nieuwe cao zullen worden opgenomen.” Na de onderhandelingen van 25 maart worden de leden van vakbond De Unie opnieuw geïnformeerd over de voortgang.

Begraven worden op een natuurbegraafplaats? 'Mensen moesten even wennen'

Steeds meer mensen willen begraven worden op een natuurbegraafplaats. Dat merkt Trudy de Weerd, beheerder van natuurbegraafplaats Reiderwolde op de rand van Winschoten. Daar liggen al meer dan 250 mensen begraven.

In Slochteren moet de grootste natuurbegraafplaats van onze provincie komen. Reden om een kijkje te nemen bij een al bestaande natuurbegraafplaats.

'Mensen moesten wennen'

Het natuurgebied Reiderwolde bestaat uit tweehonderd hectare bos, moeras en grasland met daartussen fiets-, wandel- en ruiterspaden. Ook de natuurbegraafplaats ligt in dit gebied. De Weerd loopt bijna dagelijks over de begraafplaats. 'Ik beheer de begraafplaats, leid mensen rond, denk mee in het uitzoeken van een plek, regel de grafrechten en ik begeleid bijvoorbeeld de stoet naar de plek bij begravenissen.'

De natuurbegraafplaats bestaat sinds 2006 en kon niet direct op veel enthousiasme rekenen. De Weerd: 'Mensen moesten eerst wel een beetje wennen. Ze zeiden: 'Een natuurbegraafplaats? Wat moeten we daar nou weer mee!' Haha! Maar het is inmiddels een beetje bijgesteld. We hebben al zoveel begravenissen gehad waarbij mensen kennis hebben kunnen maken met de natuurbegraafplaats.'

Onherkenbare begraafplaats

Daar waar je doorsnee begraafplaatsen direct herkent, is dat hier allesbehalve het geval. Dat komt doordat de graven amper te herkennen zijn. De Weerd staat naast een graf: 'Wat we zien, is dat er grond afgegraven is en dat er weer grond op is gelegd. Dus je ziet een verhoging. Daar hebben nabestaanden wat mooie wilde takken op gelegd. Daarnaast staat een paaltje met daarop een nummertje, dat zit helemaal onderaan. Dus onopvallend. Dat is het grafnummer.'

Een graf op de natuurbegraafplaats © Marco Grimmon / RTV Noord

Zij vervolgt: 'Naast dit graf is een bankje geplaatst, daar kunnen mensen ook voor kiezen. Zo kunnen nabestaanden ook even bij het graf gaan zitten. Het is de bedoeling dat je de graven niet direct herkent.'

Het moet niet storen met de natuur. Mensen hebben weleens gezegd dat ze tijdens een wandeling geen graf gezien hebben. Toen dacht ik: 'Dan hebben wij ons werk goed gedaan.'

'Deze man komt hier ook te liggen'

Terwijl De Weerd vertelt over het gebied, fietst een man voorbij. De begroeting is zo vriendelijk, dat de twee elkaar lijken te kennen. De Weerd: 'Deze man komt hier uiteindelijk ook te liggen. Hij heeft zijn plekje voor later al uitgekozen, maar fietst nu nog vrolijk rond. Dat is toch bijzonder?' De man op de fiets heeft, net zoals honderden anderen, zijn eigen plekje uitgekozen. Iedereen mag namelijk zelf kiezen waar hij of zij komt te liggen. Al zijn er wel een paar regels. Zo kun je -vanzelfsprekend- niet op een ander graf gelegd worden. Ook De Weerd heeft haar plekje al gekozen, maar: 'Als ik eerlijk ben twijfel ik nog wel een beetje. De plek die ik nu voor ogen heb, vind ik prachtig, maar er zijn nog meer plekken waarvan ik denk: Dat zou hem ook zomaar eens kunnen worden.'

Goedkoper

Een begrafenis op een natuurbegraafplaats heeft ook financiële voordelen. 'We hebben geen monumenten die schoongemaakt moeten worden, er worden geen graven geruimd dus je hoeft niet na tien of twintig jaar bij te betalen. Dus ja, het is veel goedkoper dan op een normale begraafplaats.' Bij Slochteren moet de grootste natuurbegraafplaats in onze provincie komen. Nieuwe natuurbegraafplaats moet zo groot worden als 36 voetbalvelden: 'In de omgeving van Slochteren is nog niks'

Bron: RTV Noord, 19-03-2024, Sjaak.

Bomen met een beuk

Het is bijna 28 jaar geleden. De woorden die ik toen sprak weet ik nog uit mijn hoofd. Soms loop ik nog naar de plek waar mijn vader lag begraven. Lag begraven, want zijn graf is 'geruimd'. Zo afschuwelijk stond het in de definitieve brief van begraafplaats De Nieuwe Ooster in Amsterdam Watergraafsmeer.

Een aantal jaren later eenzelfde brief over het graf van mijn moeder. Als je geld ervoor overhebt, koop je een eigen graf. Maar dat wilden mijn ouders niet: „Koop voor dat geld maar iets moois.” „Bent u ook op weg?“, vraagt een medewerker van de begraafplaats. „Zijn we dat niet allemaal? Maar nu nog even niet.” Hij wijst in de verte; het is er druk. Ik vraag hem of er soms een BN'er wordt begraven. „Zo zou u dat kunnen opvatten”, antwoordt hij uiterst serieus. „De aula was vol. Mooie toespraken. Recht uit het hart. En al die e-mails die hij heeft ontvangen als dank voor 130 jaar. Iedereen heeft antwoord teruggekregen.” „130 jaar? Wie is er zo oud geworden dan?“, vraag ik. „Kijkt u maar.”

Mensen slaan massaal hun armen om een imposante boom, bomen wat of houden hardop hele gesprekken met de oude beuk die eind 19e eeuw is geplant. De Rode Beuk is ongeneeslijk ziek, een of andere agressieve reuzenzwam heeft hem te pakken genomen. De bomenbeheerder kwam op het idee afscheidsbrieven aan hem te schrijven – de boom dan, niet aan hem, hoewel het natuurlijk wel in lijn der verwachting ligt door zijn slechte geestelijke gesteldheid. „We hebben toch al zo'n pech”, klaagt de medewerker, „laatst is er brand uitgebroken in het crematorium.” Dat je juist daarvoor fik nodig hebt, zeg ik maar niet, hoewel de hele sfeer hier toch op mijn lachspieren werkt. Iemand zegt dat een generatiegenoot van de beuk, een iep die voor het Centraal Station staat, verhinderd is om de plechtigheid bij te wonen. Graven worden geruimd en flauwekul zoals deze afscheidsdienst wordt door dezelfde gemeente betaald.

Ik bedank voor de aangeboden, bekende koffie met cake, ga meteen naar huis en hoor een vrouw nog zeggen: „Zijn takken hingen jarenlang over het graf.” Even later steek ik berustend het zebrapad over. Als je weet dat je er toch niets meer vindt, hoef je er ook niet naar te zoeken. Diezelfde dag is er vuurwerk op de Nieuwe Ooster. Niet ter ere van die oude beuk, maar bij sommige culturen is dat een ritueel. Dus mag het. Wat de vogels ervan vinden? Ach, het zijn maar vogels, geen oude bomen.

En dan zijn er ook nog biologen zoals Freek Vonk, die met een reuzenslang gaat zwemmen en een wurgslang om zijn nek doet om te weten te komen hoe dat aanvoelt. Wat een benauwende wereld.

*Han Maas
Bron: Metro Nieuws, 26-02-2024, Sjaak.*

Man wordt 30 jaar na z'n dood in Zwolle opgegraven en alsnog gecremeerd: hoe bijzonder is dat?

Dertig jaar na z'n dood wordt het stoffelijk overschot van een man opgegraven op de Zwolse begraafplaats Kranenburg. Hij krijgt alsnog een crematie. Dat komt vaker voor, hoewel er in dit geval wel wat opmerkelijks aan de hand is.

*Begraafplaats Kranenburg in Zwolle. Inzet: een beenderenkist.
- de Stentor/inzet: Rebrodo Gravendienst*

Bij de gemeente Zwolle is deze maand een verzoek tot opgraving binnengekomen. De rechthebbende van een particulier graf op begraafplaats Kranenburg wil dat de overledene, die hier in januari 1994 op 71-jarige leeftijd begraven werd, alsnog gecremeerd wordt. Belanghebbenden die er moeite mee hebben, kunnen nog enkele weken bezwaar maken. Fons Bergman, directeur van Crematorium Kranenburg in Zwolle, trekt zijn wenkbrauwen wat op als hij het openbare document onder ogen krijgt. Ook bij Esther Kooistra van de Landelijke Organisatie van

Begraafplaatsen (LOB) klinkt verbazing als ze telefonisch over het verzoek hoort. Maar de verwondering zit niet in het feit dat er na vele jaren iemand opgegraven wordt voor een crematie. Bergman: „Of dát

bijzonder is? Nee, valt wel mee.” De directeur van het crematorium kruipt achter de computer en komt in 2023 op vijf crematies na een opgraving. Een jaar eerder waren het er drie. Kranenburg heeft er zelfs een speciaal tarief voor: 487 euro.

Binding met overledene

Dat nabestaanden dertig jaar na de dood van een persoon het stoffelijk overschot laten opgraven voor een crematie kan meerdere redenen hebben. In dit specifieke geval is die niet bekendgemaakt, vanwege privacyredenen worden de gegevens van de aanvrager niet gedeeld. Maar in z'n algemeenheid is daar wel wat over te zeggen, blijkt uit de reactie van LOB-woordvoerder Kooistra. „Vooropgesteld, er wordt landelijk niet bijgehouden hoe vaak dergelijke opgravingen gedaan worden en met welke reden. Maar wat wij horen is dat er vooral voor gekozen wordt wanneer er weinig tot geen binding is met de overledene. Dan is bijvoorbeeld een neefje rechthebbende, maar die woont ver weg en komt nooit bij het graf.”

Duizenden euro's

Grafrechten worden voor een bepaalde periode uitgegeven. In Zwolle is de huurprijs van een enkel graf 844 euro voor tien jaar tot maximaal 5088 euro voor onbepaalde tijd. Wettelijk is vastgelegd dat er tien jaar grafurst moet zijn, binnen die periode mag er niets gebeuren. Loopt een termijn af, dan kan tegen betaling verlengd worden. Of dus niet. In dat geval wordt een graf geruimd. Dat kan door het zogeheten schudden, waarbij het stoffelijk overschot dieper wordt herbegraven, of door de beenderen in een verzamelgraf te leggen. „Maar uit piëteit voor de overledene wordt soms ook gekozen voor een crematie”, legt crematoriumdirecteur Bergman uit. „De opgraving loopt via de houder van de begraafplaats, in dit geval de gemeente, waarna het stoffelijk overschot in een beenderenkist hier komt voor de crematie.” Het komt ook voor dat nabestaanden hiervoor kiezen wanneer ze tot andere inzichten komen. Stel dat vader begraven is, maar moeder aangeeft gecremeerd te willen worden, dan kan er besloten worden ook vader alsnog te cremieren. Kooistra denkt niet dat uit kostenoverwegingen besloten wordt voor een crematie te gaan in plaats van verlenging van het grafrecht. „Ik vermoed dat de kosten zelfs hoger zijn. Want je betaalt voor opgraven, vervoer, verwijderen van de grafsteen, een nieuwe kist, de crematie en de asbestemming.”

Grond belangrijk voor skelet

Buiten kijf staat dat dergelijke opgravingen zorgvuldig en met respect gebeuren, benadrukt zij. „De burgemeester moet hier toestemming voor geven. Op het moment van de opgraving worden er schermen om het graf gezet, zodat niemand het onbedoeld hoeft te zien. Je weet immers op voorhand niet wat je na al die jaren aantreft, er is niet altijd sprake van een schoon skelet.” Kooista onderwijst over de ontbinding van een lichaam. „Het heeft alles te maken met de grond. Een lichaam verteert in veen of klei anders dan in zandgrond. In die laatste gaat het in principe het snelst. Maar ook kleding speelt een rol. Iemand die in z'n motorpak begraven wordt, verteert minder snel.” Het is een voor velen onbekende wereld, de crematie na een opgraving. Dat er nu door de gemeente Zwolle publiekelijk ruchtbaarheid gegeven wordt aan het verzoek zorgt dan ook voor enige verbazing bij zowel Kooistra als Bergman.

Abnormale werkwijze

Maar er is een goede reden voor, legt gemeentewoordvoerder Marlijn van der Sar uit. „We krijgen met enige regelmaat dit soort verzoeken van mensen die familieleden willen laten opgraven. Bijvoorbeeld om iemand ergens anders te laten begraven of, zoals in dit geval, te cremieren.” De gemeente gaat dan na wie belanghebbenden zijn en stuurt ze een brief.

„Maar in dit specifieke geval hebben we het adres van andere belanghebbenden niet kunnen achterhalen. Omdat we hier wel graag zorgvuldig in willen zijn, hebben we dit verzoek gepubliceerd in het gemeentebled. Dit is niet de normale werkwijze.”

Bron: De Stentor, 25-02-2024, Sjaak.

Begrafenisvereniging is terug in gebouwtje achter 't Menno Hoes in Meeden

Begrafenisvereniging Meeden gebruikt de opbaarruimte achter 't Menno Hoes in het park weer. De afgelopen circa anderhalf jaar maakte de begrafenisvereniging gebruik van een ruimte in mfa De Rode Beuk. De vereniging moest het gebouwtje in het park verlaten, omdat het gebouw te koop werd aangeboden. De verkoop wil echter niet zo vlotten.

“De gemeente Midden-Groningen heeft ons gevraagd of we weer terug wilden”, zegt Bertha Bodewits van Begrafenisvereniging Meeden.

Graag

Dat wilde ze maar al te graag, omdat de huisvesting in De Rode Beuk ook niet wenselijk was. “De ruimte in het dorps huis was niet ideaal, omdat daar ook de school zit. De mensen konden daar in de opbaarruimte terecht vaak buiten de schooluren om. Nu kunnen de mensen naar 't Menno Hoes wanneer ze maar willen.”

Koffie

“We hebben de ruimte zo ingericht dat ze ook een kop koffie of thee kunnen drinken.”

DMG Uitvaartzorg

Met DMG Uitvaartzorg van Koos Feiken heeft Begrafenisvereniging Meeden een nieuwe uitvaartleider. Feiken is de opvolger van Anny Munneke Uitvaartverzorging die jarenlang fungeerde als uitvaartleider. Feiken is gevestigd in Veendam en doet dit werk reeds 12 jaar.

*Bron: Menterwolde.info,
09-03-2024, Sjaak.*

Drenthe-toen Podcast deel 6.**Het vierde gesticht: het kerkhof**

Mariët Meester op de laatste bestemming van veel koloniebewoners: de begraafplaats oftewel het vierde gesticht. © RTV Drenthe / Lydia Tuijnman

“Als de kostwinner niet meer werkte, moest je weg uit het dorp. Dat gold voor iedereen. Ook mevrouw Mentrop, de echtgenote van de directeur, moest het dorp uit toen hij overleed. Ze wilde graag bij haar man begraven worden. Dat mocht eerst niet.”

Mariët Meester, maker van de Ooggetuigenroute in Veenhuizen heeft ook over de begraafplaats veel te vertellen: “Dit wordt wel het vierde gesticht genoemd. Ik word hier ook begraven. Dankzij meneer Pannebakker, de hoofddirecteur van destijds, die heeft zo’n twintig jaar geleden geregeld dat er een brief werd gestuurd aan iedereen die hier woonde: we mochten ons allemaal opgeven om op deze plek begraven te worden. Ik heb me ook opgegeven, dus ik kom hier later ook terecht.” Ook mevrouw Mentrop kreeg toestemming om op het vierde gesticht begraven te worden; ze ligt, overeenkomstig haar wens, naast haar man begraven.

Podcast en radioserie

Veenhuizen, gevangenisdorp doordrenkt van geschiedenis, komt tot leven door de Ooggetuigenroute. Mariët Meester, schrijfster en opgegroeid in dit unieke dorp, heeft vele dorpsgenoten geïnterviewd over het verleden van Veenhuizen. Deze interviews zijn nu toegankelijk via QR-codes op bordjes langs een wandelroute, die bekend staat als de Ooggetuigenroute. Voor Drenthe Toen maakte Lydia Tuijnman een 6-delige podcast, waarin ze samen met Mariët Meester de route loopt. Te beluisteren op zondag in het radioprogramma Drenthe Toen tussen 12.00 en 14.00 uur, via uitzending gemist op de website of naar de podcast van Drenthe Toen.

Frans Wesseling, de laatste pastor van Veenhuizen, vond ook zijn laatste rustplaats op het vierde gesticht. © Lydia Tuijnman / RTV Drenthe

Een late roeping

“Het vierde gesticht is in drieën gedeeld”, vertelt Meester:

“Protestant, katholiek en

gedetineerd.” De laatste hebben naamloze graven met een wit kruis erop. Op het katholieke gedeelte komen we een goede bekende tegen. “Ach, Frans Wesseling,” zegt Meester met weemoed. “Wat een lieve man was dat toch. Hij hield heel veel van Veenhuizen. Heeft lang in de gevangenis gewerkt, dat was zijn passie, werken met gedetineerden. Hij had een late roeping. Hij was al verloofd met een meisje, maar toen kreeg hij allerlei innerlijke conflicten en toen is-ie Augustijn geworden.”

Hoewel pastor Frans niet in Veenhuizen stierf is hij er wel begraven, weet Meester: “Uiteindelijk werd hij ziek en hij heeft nog lang alleen in de grote pastorie gelegen. En toen hebben de Augustijnen hem naar huis gehaald. Maar hij wilde alleen maar terug. Hij is uiteindelijk teruggekomen, maar in een kist. Hij wilde absoluut hier begraven liggen.” God hebbe zijn ziel, zeggen ze dan? “Jazeker, hopelijk, ja.”

Bron: RTV Drenthe, 03-03-2024, Sjaak.

Uitvaartvereniging Zuidlaren vreest verkoop aula niet te overleven: ‘Wij willen het wel kopen voor een euro’

Uitvaartvereniging Zuidlaren vreest voor haar voortbestaan als de gemeente Tynaarlo haar onderkomen van de hand doet. Al jaren hangt de verkoop van de aula aan de Annerweg boven de markt, maar duidelijkheid is er nog altijd niet.

Voor de PvdA in de gemeenteraad van Tynaarlo reden om in de pen te klimmen. In 2021 deed de fractie dat al, toen de gemeente had aangegeven de huur per 1 januari 2022 te beëindigen. Tussendoor verlengde de gemeente het huurcontract steeds met een jaar, omdat er geen nieuwe bestemming voor het pand werd gevonden.

Solidariteitsheffing

Al die tijd leeft de uitvaartvereniging dus met vragen. “Zonder deze aula, heeft het geen zin om onze vereniging in de benen te houden”, zegt penningmeester Adrie Jansen. Doodzonde, vindt hij, want met zo’n

2.500 leden mag nog steeds gesproken worden van een levendige club.

“Leden betalen een soort contributie, van 22 euro per jaar”, schetst hij. “Als je als lid komt te overlijden, word je gratis opgebaard. Daarnaast kan gebruik worden gemaakt van de aula en de koffiekamer, en kun je tegen een gereduceerd tarief koffie en thee krijgen. Eigenlijk is die contributie een soort solidariteitsheffing. Wie langer lid is, betaalt door die jaren meer, maar je krijgt uiteindelijk hetzelfde.”

De aula aan de rand van begraafplaats De Walakker in Zuidlaren© RTV Drenthe / Mathijs Renkema

Overname voor één euro

Nog steeds worden veel kinderen uit Zuidlaren en omstreken nog voor hun achttiende lid. “Dan ben je maar vast verzekerd”, zegt Jansen. “Tot je volwassen bent is het lidmaatschap overigens gratis.”

De vereniging is niet uit op uit winst, veel geld zit er dan ook niet in kas. “We hebben eerder wel aangeboden het pand voor het symbolische bedrag van één euro over te nemen, maar daar is nooit op gereageerd”, zegt Jansen.

Rechts de voorkant van het pand waar veel aan moet gebeuren, wil voldoen aan de duurzaamheidseisen van de gemeente Tynaarlo© RTV Drenthe / Mathijs Renkema

‘Gebrek aan communiceren’

PvdA-raadslid Koos Dijkstra wil duidelijkheid van de gemeente. “Ook als de

gemeente niks denkt te kunnen met het pand”, zegt hij. “Het is lastig dat goed overleg steeds niet op gang komt, terwijl de vereniging al vaker heeft aangegeven dat wél te willen.”

Dat ondertussen een vrijwilligersclub in onzekerheid leeft, vindt hij niet kunnen. “Ze zijn er vroeger - toen ze de oude aula aan de Zuiderstraat in het dorp afstonden - van uitgegaan dat ze hier tot in lengte van jaren kunnen blijven. Als ze de aula niet kunnen blijven gebruiken, komt de club in de problemen”, aldus Dijkstra.

Meedenken

Wethouder Hans de Graaf (ChristenUnie) zegt dat er op het gemeentehuis nog steeds onduidelijkheid is over wat er met het gebouw moet gebeuren. “Als je het wil behouden, dan moet je fors investeren. Daarnaast vinden wij dat er een geschikt alternatief moet zijn voor de uitvaartvereniging.” Dat maakt dan ook dat de communicatie te wensen overlaat. “Ik heb niet helemaal in beeld hoe de communicatie de afgelopen jaren is geweest, maar zoals Dijkstra het schetst zou het wel kloppen.”

Volgens De Graaf is de kwestie meer dan alleen een ‘financiële overweging’. “Vanuit die overweging zou je namelijk van het gebouw af willen, maar we willen de vereniging niet laten zitten.”

Mocht er opnieuw een euro worden geboden door de vereniging, zegt de wethouder dat te gaan overwegen. “We willen absoluut meedenken.”

Bron: rtvdrenthe.nl, 26-02-2024, Sjaak.

Prijsverschillen bij crematoria tonen noodzaak om taboe te doorbreken aan: praat over uw uitvaart

We denken niet graag na over dit onderwerp. Toch is het belangrijk om op voorhand stil te staan bij de uitvaart van uzelf of een dierbare. Anders betaalt u straks honderden euro's te veel aan uitvaartcentra die inspelen op uw emotie.

Bij de meeste mensen volgt na hun overlijden een begrafenis of crematie. Steeds meer mensen kiezen voor een crematie, 2 op de 3 Nederlanders kiest hier tegenwoordig voor. De kosten van een crematie zijn de afgelopen jaren steeds hoger geworden. In 2022 kost een crematie gemiddeld 5.000 euro. In 2024

is dit gestegen tot 6.500 euro. Deze stijging komt door de inflatie en hogere personeelskosten. De kosten omvatten onder andere een afscheidsdienst, de kosten van het crematorium, het opbaren van de overledene, een uitvaartkist, rouwauto en urn.

Enorme prijsverschillen per crematorium

U betaalt echter lang niet overal dezelfde prijs voor een crematie, zelfs niet als de crematie identiek is. Uit onderzoek van Uitvaartland blijkt dat zelfs voor de goedkoopste vorm, namelijk een 'technische crematie met asbestemming', de prijsverschillen groot zijn. Zo kost dit op de goedkoopste plek in Nederland 395 euro, terwijl het op de duurste plek wel 1245 euro kost. Dit is 850 euro meer en daarmee ruim 3 keer zo duur. Bij andere crematievormen is het verschil eveneens groot. Het gebruik van de aula van een crematoria kost op de goedkoopste plek 920 euro voor 2 uur, op de duurste plek is dit met 2200 euro ruim 2 keer zo duur.

Waarom zijn de prijsverschillen zo groot?

Deze prijsverschillen hebben gedeeltelijk te maken met de locatie, mogelijkheden en tijdsduur. Het komt echter ook voor een groot deel doordat crematoria inspelen op de emoties van een plotseling sterfgeval. De prijzen staan niet overal (volledig) op de website of zijn onoverzichtelijk. Het opvragen van meerdere offertes vergt veel tijd en energie, zeker in een emotionele tijd. Het kan ook spanningen binnen de familie veroorzaken, omdat sommige familieleden het ongepast vinden om bij zo'n situatie op de prijs te letten. Sommige crematoria maken hier dankbaar gebruik van door de prijzen onnodig hoog te maken. 65 procent van de Nederlanders heeft een uitvaartverzekering. Het loont echter ook voor hen de moeite om, in overleg met de verzekeraar of uitvaartverzorgers, een goedkoper crematorium uit te kiezen. In enkele gevallen ligt het uitvaartcentrum al vast in de polisvoorwaarden, maar in de meeste gevallen kunt u deze zelf bepalen. Als er door het selecteren van een goedkoper crematorium (meer) geld van de uitvaartverzekering overblijft, kunt u dit bijvoorbeeld uitgeven aan een as-sieraad, een grafsteen of aan de huur van een urnentuin.

35 procent van de Nederlanders heeft geen uitvaartverzekering. In dat geval is het al helemaal de moeite waard om de kosten van de crematie binnen de perken te houden, zonder dat dit ten koste gaat van de kwaliteit van de uitvaart. Het is verstandig om op voorhand de verschillende mogelijkheden voor een crematie te overwegen. Het is geen makkelijk onderwerp, maar probeer het bespreekbaar te maken. Op deze manier voorkomt u niet alleen onnodig hoge kosten, maar ook spanningen binnen de familie.

(Bron: RTL Nieuws, Uitvaartland, Overstappen, MAX Meldpunt, Uitvaartverzekering, DELA. Foto: Shutterstock) Bron: MaxVandaag, 25-03-2024, Sjaak.

Algemene Ledenvergadering

De Algemene Ledenvergadering zal gehouden worden op zaterdag 6 juli 2024 in Hotel en Congressentrum Belmont te Lunteren-Ede.

Reserveer alvast deze datum!

Uitvaartleiders Gerrit van Spijkeren en Thea Geurtsen: „Je hoeft zelf niets te doen, behalve verdriet hebben. Vanaf het moment dat u belt, nemen wij alle praktische zaken uit handen.”

Pauw Media

Uitvaartvereniging De Laatste Eer bestaat 90 jaar: ‘Dankbaar dat we mensen mogen ondersteunen in tijden van verdriet’

BARNEVELD „Vanaf het moment dat u belt, nemen wij alle praktische zaken uit handen.” Dat is al negentig jaar het uitgangspunt bij De Laatste Eer. Deze maand bestaat de uitvaartvereniging precies negentig jaar. De kern van De Laatste Eer is niet gewijzigd: zonder winst oogmerk ondersteuning bieden aan de gemeenschap. Voorzitter Marius Leeuwis, die al meer dan vier decennia betrokken is bij de vereniging, benadrukt het ideële karakter. „In de begindagen was er sprake van nabuurschap, waarbij burens gezamenlijk verantwoordelijk waren voor een waardige begrafenis, vooral voor degenen die zich deze kosten niet konden veroorloven.”

De vereniging, waar je voor nog geen vijf euro per jaar lid van kan worden, drukt de kosten zoveel mogelijk, waardoor alleen de noodzakelijke kosten worden gerekend. „We zijn dankbaar dat we na negentig jaar nog steeds mensen mogen ondersteunen in tijden van verdriet.” De vereniging viert de bijzondere mijlpaal niet. „Dat doen we bij de 100 jaar wel”, grapt de voorzitter.

Specifieke wensen

„Voor ons staan bij elke uitvaart de wensen van de nabestaanden centraal”, vertelt uitvaartleider Gerrit van Spijkeren. Hoewel de uitvaartvereniging voornamelijk uitvaarten in Barneveld verzorgt, zijn er geen grenzen aan de mogelijkheden. „Soms krijg ik de vraag hoe een uitvaart hoort te gaan, maar dan

zeg ik dat er helemaal niets hoort. Als iemand bijvoorbeeld een natuurbegravenis wil, dan gaan we dat gewoon regelen.” De Laatste Eer werkt niet vanuit een bepaalde geloofsovertuiging, maar respecteert alle religieuze tradities en andere overtuigingen. „We hebben respect voor elke overtuiging en zijn ook ingelezen in vrijwel elke religie.”

Nog lang niet oud

„Wij zijn nog lang niet oud. Negentig klinkt oud, maar dat zijn we niet. Wij gaan altijd mee met de tijd. Zo werden kinderen vroeger meestal op afstand gehouden, terwijl ze nu vaker actief betrokken worden bij het afscheid. Speciaal voor de kinderen hebben wij ook knuffels en boekjes. Zo gaan we altijd mee met de tijd en de wensen van de nabestaanden”, aldus de uitvaartleider.

Ondersteuning bij verlies

„Je hoeft zelf niets te doen, behalve verdriet hebben. Vanaf het moment dat u belt, nemen wij alle praktische zaken uit handen.” Voorzitter Leeuwis benadrukt dat de vereniging erop gericht is om nabestaanden volledig te ontzorgen, niet alleen tot aan de uitvaart; ook daarna worden nabestaanden geholpen met praktische zaken, zoals het afwikkelen van polissen.

„Wat als later ineens vandaag is?”, zegt Van Spijkeren. „Eenieder die overlijdt wil je de laatste eer bewijzen.” De voorzitter vult aan: „We maken gebruik van boekjes, waarin mensen bij leven kunnen aangeven wat de wensen zijn voor hun uitvaart. Hiermee is het ook voor de nabestaanden duidelijk wat de vorm van de uitvaart moet zijn.”

Sinds 1974 heeft De Laatste Eer het beheer van het gemeentelijk rouwcentrum verzorgd. Hier is in 2023 een einde aan gekomen. Na de vernieuwbouw van het rouwcentrum heeft de gemeente besloten om het beheer in eigen hand te nemen.

Elion Maters

Bron: Barneveldse Krant, 04-03-2024, Sjaak.

Stilstaan bij corona - De verhalen

Mien krijgt de laatste eer, maart 2020, Appeltern. Beeld: Marcel van den Bergh

Begravenis in coronatijd

'Ik sta stil bij mijn moeder Mien Savelkouls-Van Ooijen, die in het begin van corona stierf en niet de begrafenis kreeg die ze verdiende. Er mochten maar 30 mensen bij de begrafenis aanwezig zijn, waardoor het dorp haar niet de laatste eer kon bewijzen. Dorpsgenoten hebben toen een erehaag gevormd langs de weg. Dat deed ons als familie heel goed.

'De regels voor de begrafenis werden steeds strenger'

Mijn moeder was een karakteristieke vrouw. Ze had 95 jaar in Appeltern gewoond en was belangstellend, had in alle verenigingen gezeten en schreef jarenlang voor het dorpsblaadje. Iedereen kende haar en zij kende de hele geschiedenis van het dorp. Toen corona uitbrak, zat zij net een half jaartje in een verpleegtehuis. Ineens werd ze heel ziek en binnen een paar dagen was ze overleden. Normaal wordt een bewoner in het tehuis opgebaard, maar mijn moeder moest direct het verpleeghuis verlaten. In het uitvaartcentrum hadden we een thuishamer met haar spulletjes ingericht, om alle mensen te ontvangen die afscheid van haar wilden nemen. Maar de regels werden steeds strenger en er mochten uiteindelijk maar twee personen per keer komen. Omdat we geen thee of koffie meer mochten schenken, hebben we een mand met appels bij de deur geplaatst. Mijn moeder was gek op appels en heeft altijd voor iedereen appels geschild.

Het hele dorp langs de weg

Ook een begrafenis voor het hele dorp in de kerk mocht niet. We besloten dat we toch een mis gingen doen. Mijn moeder hielp jarenlang met poetsen in de kerk en ze zat in het kerkkoor. Ze had graag een gezongen mis gewild met haar geliefde koor. Dit kon helaas geen doorgang vinden. Wij zijn met z'n vijven thuis, dus met alle gezinnen en een tante en een oom, zaten we al aan de 30 personen. Toch hebben we haar in kleine kring een mooi afscheid kunnen geven in de kerk. Toen we uit de kerk kwamen, stonden er dorpsgenoten langs de kant van de weg, dat was heel bijzonder. Het was spontaan ontstaan, via de tamtam van het dorp en een oproep op Facebook. We reden door het dorp, langs haar broer die ziek was. Het is toch zijn zus, die hij niet begraven kon. Daarna reden we via haar huisje naar het kerkhof. Dat was heel emotioneel. Als iemand zo oud is, neem je afscheid van die persoon, maar die persoon neemt ook afscheid van het dorp.'

'Ze had zo graag een gezongen mis gehad'

Verteller

Albertine Roffelsen-Savelkouls (64 jaar)
Dochter Mien Savelkouls-Van Ooijen

Bron: Stilstaan bij Corona.nl, Sjaak, 26-03-2024.

Uw FKB-samenwerkingspartner

Twenthe is

- meer dan 75 jaar een zelfstandige/solvabele uitvaartverzekeraar
- samenwerkingspartner van meer dan 200 uitvaartverenigingen
- specialist in uitvaartverzekeringen (geen andere verzekeringen)
- een no-nonsense organisatie, korte lijnen/persoonlijk contact

Meer samen, samen meer?

Informeer vrijblijvend bij onze buitendienst-inspectie

Regio Noord en West	Henk Schreiber	06-17498509
Regio Oost en Zuid	Cor ter Braak	06-17498499

Voor overige vragen: info@twenthe.nl of bel 053-4312732

Samenstelling Algemeen Bestuur FKB per 09-07-2023

Voorzitter:

Sjaak den Hollander, Illikhoven 14-A,
6116 AL Illikhoven. Tel.: 046 - 4810205
jjdenhollander@planet.nl

Secretariaat:

mw. G.W. Nijland-Wevers
Tel.: 06 - 23894310
secretaris@f-k-b.nl

Penningmeester:

Frenk Lardinois, Florence Nightingalestraat 155
6441 HW Brunssum Tel.: 045 - 5272717
penningmeester@f-k-b.nl

Webmaster:

Frenk Lardinois, Florence Nightingalestraat 155
6441 HW Brunssum Tel.: 045 - 5272717
penningmeester@f-k-b.nl

Bestuurslid:

Martin Slippens, Streekweg 347,
1616 AH Hoogkarspel Tel.: 0228 - 526740
mslippens@hetnet.nl

Herman Borgelink, Maatkamp 21
7482 KC Haaksbergen Tel.: 06 - 22386717
info@barbarahaaksbergen.nl

FKB

een levende vereniging rondom de dood

MEER SAMEN -SAMEN MEER

Bel gerust voor informatie

Wij maken u met plezier verder wegwijs in de
FKB en uitvaartland!

Regio Noord/Oost:

*(Groningen / Friesland / Drente / Overijssel /
Gelderland / Flevoland)*

Wilma Nijland Tel.: 06 - 23894310
Herman Borgelink Tel.: 06 - 22386717

Regio West:

*(Noord-Holland / Zuid-Holland / Utrecht / Zeel-
and)*

Martin Slippens Tel.: 0228 - 526740

Regio Zuid:

(Noord-Brabant / Limburg)

Sjaak den Hollander Tel.: 046 - 4810205
Frenk Lardinois Tel.: 045 - 5272717

